

ТЕРАПЕВТИЧНИЙ РОЗДІЛ

УДК: 616.314.17-008.1-06:616.56

В. М. Кулигіна, д. мед. н., В. Є. ПудякВінницький національний медичний університет
ім. М. І. ПироговаТернопільський державний медичний університет
ім. І. Я. Горбачевського**ПАРОДОНТОЛОГІЧНИЙ СТАТУС
ПРАЦІВНИКІВ, ЗАЙНЯТИХ У ВИРОБНИЦТВІ
ПОБУТОВОЇ ХІМІЇ**

У статті представлені результати стоматологічного обстеження пародонтологічного статусу працівників, зайнятих у виробництві побутової хімії та осіб групи порівняння. Встановлено інтенсивне розповсюдження захворювань пародонта у працівників даного виробництва порівняно з контролем.

Ключові слова: пародонт, побутова хімія, шкідливі чинники.**В. Н. Кулигіна, В. Е. Пудяк**Вінницький національний медичний університет
ім. Н. І. ПироговаТернопольский государственный медицинский университет
ім. И. Я. Горбачевского**ПАРОДОНТОЛОГИЧЕСКИЙ СТАТУС
РАБОТНИКОВ, ЗАНЯТЫХ В ПРОИЗВОДСТВЕ
БЫТОВОЙ ХИМИИ**

В статье представлены результаты стоматологического обследования работников, занятых в производстве бытовой химии и лиц группы сравнения. Установлено интенсивное распространение заболеваний пародонта у работников данного производства по сравнению с контролем.

Ключевые слова: пародонт, бытовая химия, вредные факторы.**V. N., Kulygina V. E. Pudyak**Vinnitsa National Medical University named after N.I.Pirogov
Ternopil' State Medical University named
after I.Ya. Gorbachevskij**PERIODONTOLOGICAL STATUS OF WORKERS
ENGAGED IN MANUFACTURING
OF HOUSEHOLD CHEMICALS**

At the article we present the results of dental examinations of workers engaged in manufacturing of household chemicals and persons of comparison group. Detected the intensive dissemination of periodontal diseases of workers of this manufacture comparatively with control group.

Key words: periodontium, household chemicals, harmful factors.

Вступ. Підвищення темпів розвитку будь-якого виробництва вимагає обов'язкового вдосконалення санітарно-гігієнічних і профілактичних заходів, спрямованих на створення безпечних умов праці робітників. Беручи до уваги те, що в Україні склалася несприятлива економічна ситуація, актуальними є дослідження з виявлення основних закономірностей у

зміні стану здоров'я працівників на виробництвах, під впливом шкідливих факторів виробництва [1, 2]. Особливої уваги в цьому плані заслуговує хімічна промисловість, яка є однією з базових галузей економіки держави, із значною кількістю працюючих, де використовується великий арсенал хімічних речовин, значна частина яких є шкідлива для здоров'я людей.

Підприємства з виготовлення побутової хімії (ПХ) належать до виробництв органічного синтезу, де основною професійною шкідливістю є хімічний фактор: вихідні, проміжні, кінцеві й допоміжні продукти синтезу, які забруднюють повітря робочої зони. Крім того, на організм працюючих діють також несприятливі мікрокліматичні умови, виробничий шум, що обумовлює комбіновану дію ксенобіотиків даного виробництва.

Частка професійної патології хімічної етіології серед інших професійних захворювань залишається надто високою – близько 23 %, де хронічні інтоксикації становлять 20 %, бронхіти – близько 13 % і захворювання токсико-алергічної природи – близько 23 % [2].

У літературних джерелах ми не знайшли даних про стоматологічний статус працівників, зайнятих на виробництві товарів побутової хімії, тому метою даного дослідження було визначення стану тканин пародонта, та структуру їх захворювань у осіб даного виробництва.

Матеріали та методи дослідження. Було проведено обстеження 273 працівників фабрики «Лотос», м. Скалат, Тернопільської області, безпосередньо зайнятих у виробництві пральних порошоків та засобів для чистки (основна група), і 133 особи, що не контактували з шкідливими чинниками даного виробництва (порівняльна група). Оцінку стоматологічного статусу проводили з використанням стандартної схеми обстеження, розробленої з урахуванням рекомендацій ВООЗ. На кожного робітника фабрики була заведена спеціальна облікова форма, яка містила в собі анкетні дані, зубну формулу, гігієнічні індекси, індекс РІ, РМА, GI, CPITN, наявність некаріозних уражень твердих тканин зубів. Звертали увагу на наявність соматичної патології у даного контингенту.

Діагноз захворювань пародонта встановлювали за класифікацією М. Ф. Данилевського (1994р.) [3, 4].

Результати дослідження та їх обговорення. Результати дослідження поширеності захворювань пародонта у працівників, зайнятих у виробництві побутової хімії представлені в табл. 1. Згідно з поданими даними, серед зайнятих на основному виробництві з несприятливими умовами праці (основна група, 273 особи), захворювання пародонту виявлено у 243 із 273 обстежених, що становило 89,01±1,89 %. У 133 працівників, які не контактували з профпатогенами виробництва (група порівняння), поширеність захворювань пародонта була у 1,3 рази нижчою (66,91±4,08 %; p<0,001).

У працівників основної групи вже при стажі від 1 до 5 років захворювання пародонта складала 75,34±2,61 %, а у стажевій групі від 11-15 років поширеність патології зубоутримуючих тканин становила 100 %. У працівників порівняльної групи, які не контактували з пато-

генами виробництва побутової хімії показники поширеності захворювань пародонта були значно нижче даної основної групи, а при стажі 11-15 років становили 72,97±3,85 %, що було у 1,4 рази менше відносно показників основної групи (табл. 2).

Таблиця 1

Поширеність захворювань пародонта у групах спостереження

Стан парадонту	Основна група N = 273		Група порівняння N = 133		
	абс. число	%	абс. число	%	P
Інтактний пародонт	30	10,99	44	33,08±4,08	<0,001
Захворювання парадонту	243	89,01±1,89	89	66,91±4,08	<0,001

Примітка: P – вірогідність різниці від показника групи порівняння

Таблиця 2

Поширеність захворювань пародонта у групах спостереження залежно від стажу роботи

Стаж роботи (роки)	Основна група n = 273				Група порівняння n = 133		
	Кіл-ть обстежених (n)	Із затвор. парод. (абс.ч)	%	P	Кіл-ть обстежених (n)	Із затвор. парод. (абс.ч)	%
1-5	73	55	75,34±2,61	<0,05	47	28	59,57±7,26
6-10	97	85	87,62±1,99	<0,001	49	34	69,39±3,99
11-15	103	103	100%	<0,01	37	27	72,97±3,85

Примітка: P – вірогідність різниці від показника групи порівняння.

Вища поширеність захворювань пародонта у основній групі, стосовно групи порівняння корелювала із розподілом пародонтальних нозологій у стажевих групах (табл. 3).

Згідно табл. 3 у структурі захворювань працівників виробництва переважав генералізований пародонтит (ГП), який діагностовано у 57,88±2,13 % при

35,34±2,39 % у групі порівняння (p<0,001). Суттєво вищою порівняно з контролем була частота розвинених ступенів захворювання: ГП II ступеня у 1,53 рази (16,12±2,23 при 10,53±2,66 %; p<0,001); ГП III – у 1,2 рази (15,75±2,20 % при 12,78±2,89 % у групі порівняння; p<0,001).

Таблиця 3

Структура захворювань тканин пародонта у осіб зайнятих на виробництві побутової хімії

Структура захворювань тканин пародонта	Основна група n = 273		Група порівняння n = 133		
	абс. число	%	абс. число	%	P
Гінгівіт	55	19,41±2,39	35	26,31±3,82	>0,05
Локалізований пародонтит	27	9,89±1,81	7	5,26±1,93	>0,05
ГП початкового ступеня	32	11,72±1,95	5	3,76±1,65	>0,05
ГП I ступеня	39	14,29±2,12	11	8,27±2,39	>0,1
ГП II ступеня	44	16,12±2,23	14	10,53±2,66	<0,001
ГП III ступеня	43	15,75±2,20	17	12,78±2,89	<0,001
Пародонтоз	3	1,09±0,63	0	0	>0,05

Примітка: P – вірогідність різниці від показника групи порівняння.

Висновки. Аналіз результатів дослідження поширеності захворювань пародонта у робочих фабрики побутової хімії показав, що кількість осіб з захворюваннями пародонта значно перевищує дані порівняльної групи. Дослідження, проведені з урахуванням стажу працюючих, підтвердили вплив шкідливих чинників виробництва на розповсюдженість захворювань пародонта, що є показом для розробки та впровадження заходів по оздоровленню та зниженню пародонтологічної захворюваності у працівників, зайнятих у виробництві побутової хімії [1-3].

Список літератури

1. **Абрагамович О. О.** Диференційна діагностика клінічних синдромів професійних хвороб / О. Абрагамович, О. Бродич / Львів: - 2007. - 143с.
2. **Костюк І. Ф.** Професійні хвороби / І. Костюк, В. Капустник / Київ - «Здоров'я», - 2003 – 635с.
3. **Курякина Н. В.** Стоматология профилактическая / Н. Курякина, Н.Савельева / Москва - 2003.- 180 с.
4. **Стоматологические** обследования: основные методы: Пер.с. англ. / ВООЗ. – Женева – 1989. – 60с.

Надійшла 11.10.11

